

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33858
Nom	Història de la Producció Documental i Bibliogràfica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2012 - 2013

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1007 - Grau d'Informació i Documentació	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1007 - Grau d'Informació i Documentació	12 - Historia	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
BOSCA CODINA, JOSE VICENTE	220 - Història de l'Antiguitat i la Cultura Escrita
MANDINGORRA LLAVATA, MARIA LUZ	220 - Història de l'Antiguitat i la Cultura Escrita

RESUM

Es tracta d'una matèria bàsica que aborda l'estudi diacrònic dels diferents processos de producció de llibres i documents al món occidental, a l'hora que analitza les diverses instàncies institucionals i socials que n'estan implicades, inclòs l'estudi des de la perspectiva de gènere. Els continguts d'aquesta assignatura es complementen amb els corresponents a la matèria bàsica "H^a de la transmissió i conservació dels texts.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Hom recomana un coneixement general dels grans períodes que es possible identificar a la Història d'Europa i d'Espanya en particular, així com de les estructures socials i culturals que són pròpies dels esmentats períodes.

COMPETÈNCIES

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. L'alumne serà capaç d'identificar i reconèixer les diferents fases de l'evolució diacrònica que experimenta la producció bibliogràfica i documental en Occident.
2. L'alumne serà capaç d'identificar i distingir les principals tipologies formals de llibres i documents que mostra la història de la cultura escrita occidental.
3. L'alumne coneixerà les diferents instàncies implicades en la producció de llibres i/o documents en la història d'Occident.
4. L'alumne coneixerà els diversos processos de la producció bibliogràfica i documental en les diferents etapes històriques.
5. L'alumne sabrà utilitzar correctament les categories d'anàlisi i els conceptes vinculats a la història de la cultura escrita.
6. L'alumne serà capaç de comprendre i valorar críticament el significat de la producció de llibres i documents en els diferents períodes històrics.
7. L'alumne serà capaç de valorar críticament la diferent relació que homes i dones han mantingut amb la cultura escrita en la història d'Occident.
8. L'alumne adquirirà una consciència crítica de la relació existent entre els esdeveniments i processos actuals i els pretèrits.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Els orígens de la producció bibliogràfica i documental a l'Occident

1. La revolució de l'escriptura a Grècia.
 - 1.1. El trencament que representa l'alfabet grec respecte als sistemes de escriptura precedents.
 - 1.2. Els efectes de l'alfabetització. Difusió social de l'escriptura i transformacions culturals.
2. La societat romana i l'extensió de les formes de la producció de llibres i documents a Europa.
 - 2.1. La producció documental en el mundo romà.
 - 2.2. Els sistemes de la producció bibliogràfica.

2. La producció de llibres i documents abans de l'aparició de la impremta

1. Alta i plena Edat Mitjana.
 - 1.1. La monopolització eclesiàstica de la cultura escrita i les noves formes de producció, us i conservació de allò escrit.
 - 1.2. La renovada alfabetització occidental.
2. La producció bibliogràfica i documental a la baixa Edat Mitjana.
 - 2.1. El document públic, un instrument al servei de la monarquia.
 - 2.2. La producció documental i bibliogràfica vinculada als ambients urbans.

3. Lera tipogràfica: canvis i permanències

1. L'aparició i difusió de la impremta de tipus mòbils.
 - 1.1. La impremta: condicions de possibilitat i valoració històrica.
 - 1.2. Els inicis de la tipografia de caràcters mòbils a Europa.
 - 1.3. El llibre imprès al període incunable: característiques generals.
 - 1.4. Del manuscrit a l'imprès: transformacions en els mecanismes de producció del llibre.
 - 1.5. El naixement d'un llibre nou.
 - 1.6. Nou repertori i model enciclopèdic.
2. La nova realitat de la producció d'escriptura a lera tipogràfica.
 - 2.1. La constitució de l'Estat Modern i les transformacions en la producció del document públic.
 - 2.2. La regulació dels usos de l'escriptura.
 - 2.3. El rebuig d'allò escrit.
 - 2.4. L'escriptura de l'espai privat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Estudi i treball autònom	42,50	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	2,50	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**ASSISTÈNCIA A CLASSES**

Hi haurà quatre hores de classes presencials a la setmana, es a dir, d'activitat a l'aula habitual de l'assignatura o del grup, al llarg de les quals els professors exposaran i explicaran aquells aspectes fonamentals que guiaran l'alumne en l'estudi i comprensió dels diferents temes. En aquestes classes s'atendrà tant als continguts de tipus històric que són objecte d'estudi en aquesta assignatura, com als procediments i mètodes de treball aplicats als diversos testimonis que en constitueixen els fonaments empírics. Amb aquest objectiu es realitzarà l'anàlisi de diferents materials que seran proporcionats pels professors per al desenvolupament de les distintes sessions.

LECTURES OBLIGATORIES

Amb l'objecte d'aprofundir en aspectes monogràfics de particular relleu en relació al programa de l'assignatura, l'estudiant realitzarà cinc lectures obligatòries que seran objecte de **control i avaluació**. Els texts corresponents a cada lectura **seran especificats a l'Annex a la Guia docent**.

PREPARACIÓ DE L'EXAMEN

Per a la preparació de l'examen resultarà fonamental tenir presents els continguts explicats a l'aula, així com les lectures obligatòries i les lectures particularment recomanades per a cada tema del programa, que **apareixeran convenientment indicades** a la bibliografia específica de cada tema.

AVALUACIÓ

1. EXAMEN: Seran objecte de l'examen els continguts explicats a l'aula, que es correspondran amb els diferents punts del programa. L'examen consistirà en una prova escrita en la qual hom valorarà especialment la precisió i rigor en el tractament de les dades, la coherència en l'exposició dels continguts i la capacitat de relacionar conceptes. L'examen escrit es realitzarà en la data oficial fixada pel Centre i constituirà un 50% de la nota total. **Tanmateix, cal advertir que només faran mitjana amb la resta de qualificacions els exàmens que obtinguen una nota mínima de 5.**

2. CONTROLS DE LECTURA: El control de cadascuna de les cinc lectures obligatòries es farà mitjançant un qüestionari on-line de resposta múltiple, que l'alumne trobarà a l'Aula Virtual i que hi serà obert durant un període de temps limitat. **A l'Annex a la Guia docent figuraran les lectures que caldrà realitzar i els períodes de disponibilitat de cada qüestionari.**

Els controls de lectura sumaran un 50% de la nota total.

Les qualificacions obtingudes en els controls de lectura es mantindran per a la segona convocatòria. En cap cas seran recuperables.

NOTA:

Aquest sistema d'avaluació parteix de la premissa que la docència a la Universitat de València és, per definició, una docència presencial. Llavors, l'alumne ha de tindre present que l'assistència, tant a les classes teòriques com a aquelles de caràcter pràctic, és fonamental per a un adequat seguiment dels continguts de l'assignatura. Així mateix, l'alumne ha de ser conscient de la possibilitat (excepte en el cas dels alumnes de 1r) d'una matrícula a temps parcial, quan no siga possible assistir a la totalitat de les assignatures que componen un curs complet (60 crèdits). Amb tot, s'establirà la possibilitat, en els casos degudament justificats i només per a aquells alumnes que ho sol·liciten, de ser avaluat sense que siga necessari assistir a la totalitat o a part de les classes. En aquests casos, l'alumne haurà de procedir de la següent manera:

- A l'inici del curs, cal que comuniqui al professor responsable de l'assignatura la incidència per la qual no pot assistir a classe, que haurà de justificar adequadament de manera documental.
- Havent analitzat la situació, el professor responsable decidirà la possibilitat d'avaluació sense assistència total o parcial a les classes de l'assignatura.

Els alumnes que es troben en aquesta situació hauran de presentar, per a ser avaluats, la totalitat dels treballs requerits pel professor (no necessàriament idèntics als requerits durant el curs). A més a més, podran ser cridats a defensar-los oralment davant del professor, així com també realitzaran una prova de coneixements adquirits. El pes dels treballs en la qualificació final serà d'un 50% mentre que el 50% restant correspondrà a la prova de coneixements.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BARBIER, F. (2005) Historia del libro. Madrid, Ed. Alianza.
- BONO HUERTA, J. (1990) Breve introducción a la diplomática notarial española. Sevilla, Ed. Junta de Andalucía.
- CASTILLO GÓMEZ, A. (2004) Historia mínima del libro y la lectura. Madrid. Ed. Siete Mares.
- CASTILLO GÓMEZ, A. (coord.) (2002) Historia de la cultura escrita. Del Próximo Oriente Antiguo a la sociedad informatizada. Gijón, Ed. Trea.
- ESCOLAR SOBRINO, H. (2000) Manual de historia del libro. Madrid, Ed. Gredos.
- ESCOLAR SOBRINO, H. (1998) Historia del libro español. Madrid, Ed. Gredos.
- ESCOLAR SOBRINO, H. (1988) Historia del libro. Salamanca, Ed. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. 3 vols.
- MILLARES CARLO, A. (1981) Introducción a la historia del libro y de las bibliotecas. México, Ed. Fondo de Cultura Económica.

- PETRUCCI, A. (1999) Alfabetismo, escritura, sociedad. Barcelona, Ed. Gedisa.
- PETRUCCI, A. (2011) Libros, escrituras, bibliotecas. Salamanca, Ed. Universidad de Salamanca.
- PRATESI, A. (1987) Genesi e forme del documento medioevale. Roma, Ed. Jouvence.

Complementàries

- BONO, J. (1979-1982) Historia del Derecho Notarial Español. Madrid, Ed. Junta de Decanos de los Colegios Notariales de España. 2 vols.
- CAMBIANO, G.; CANFORA, I.; LANZA, D. (dirs.) (1992-1996) Lo spazio letterario della Grecia antica. Roma, Ed. Salerno Editrice. 3 vols.
- CAVALLO, G. (ed.) (1977) Libri e lettori nel medioevo. Guida storica e critica. Roma-Bari, Ed. Laterza.
- CAVALLO, G.; FEDELI, P.; GIARDINA, A. (dirs.) (1989-1991) Lo Spazio letterario della Roma Antica. Roma, Ed. Salerno Editrice. 5 vols.
- CAVALLO, G.; LEONARDI, C.; MENESTÓ, E. (dirs.) (1992-1993) Lo Spazio letterario del Medioevo. Roma, Ed. Salerno Editrice. 3 vols.
- CHARTIER, R.; MARTIN, H.J. (dirs.) (1982/1986) Histoire de l'édition française. Paris, Ed. Promodis. 4 vols.
- GARCÍA DE VALDEAVELLANO, L. (1998) Curso de Historia de las instituciones españolas (de los orígenes al final de la Edad Media). Madrid, Ed. Alianza Editorial.
- PETRUCCI, A. (ed.) (1990) Libros, editores y público en la Europa moderna. Valencia, Ed. Institución Alfonso el Magnánimo.